

МІСТЕЦЕВЬ

№11–12 (55–56) Травень–червень 2015 р.

Газета Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука

НЕЗАБУТНІЙ ТВОРЧИЙ ТИЖДЕНЬ

З 15 по 17 червня 2015 року в приміщенні конгрес-холу інституту відбувся захист дипломних робіт студентів 4-го курсу денної форми навчання факультету декоративно-прикладного мистецтва за напрямом підготовки 6.020208 «Декоративно-прикладне мистецтво» ОС «бакалавр» та за спеціальністю 7.02020801 «Декоративно-прикладне мистецтво» ОС «спеціаліст».

До складу Державної екзаменаційної комісії увійшли голова комісії доктор мистецтвознавства, професор, декан факультету історії і теорії мистецтв Львівської Національної академії мистецтв Шмагало Ростислав Тарасович та члени: В. Д. Андріяшко, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри ХТМК, в. о. завідувача кафедри ХТМК, помічник ректора з мистецьких питань; О. І. Владимирова, заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри МДМ, в. о. завідувача кафедри МДМ; П. П. Печорний, народний художник України, завідувач кафедри ХКСМ, професор; В. М. Прядка, народний художник України, професор кафедри рисунка; Л. М. Савіна, декан факультету ДПМ; С. Д. Устинов, кандидат технічних наук, доцент кафедри ХКСМ.

До захисту в ДЕК було допущено 45 осіб: 41 студент 4-го курсу денної форми навчання факультету декоративно-прикладного мистецтва ОС «бакалавр», 2 студенти попередніх років, які були поновлені для захисту дипломної роботи за ОС «бакалавр» та 2 студенти попередніх років, які були поновлені для захисту дипломної роботи за ОС «спеціаліст».

З числа дипломників з відмінною оцінкою дип-

ломної роботи четверо одержали похвалу Екзаменаційної комісії: Кириленко Ігор, спеціалізація «Художня кераміка»

І. Кириленко поруч із своїми витворами

(Декоративні скульптури за мотивами казки І. Франка «Фарбований лис»), Швачко Вероніка, спеціалізація «Художня вишивка та моделювання костюма» (Декоративне панно для сучасного інтер'єру), Калакура Ольга, спеціалізація «Художня вишивка та моделювання костюма» (Колекція жіночого одягу), Кацалап Юлія, спеціалізація «Художнє моделювання костюма» (Колекція сучасного жіночого одягу за мотивами українського авангарду).

За результатами навчання та захисту дипломної

роботи державною екзаменаційною комісією прийнято рішення про видання двом випускникам диплома про повну вищу освіту з відзнакою: Коваль Тамарі, спеціалізація «Художній метал» (Набір жіночих прикрас ««Зоряна ніч» Ван Гога»), Гриненко Наталії, спеціалізація «Монументально-декоративний живопис» (Монументально-декоративний живопис «Благословіння любов'ю»).

ку В. А. (дипломна робота Сметаніної Олени на тему «Декоративне панно для сучасного інтер'єру в характері вишивки Наддніпрянщини»); доцента кафедри «Художній текстиль і моделювання костюма» Феоклістову О.В. (дипломна робота Калакури Ольги на тему «Колекція жіночого одягу»; дипломну роботу Левченко Олени на тему «Декоративний настільник в характері вишивки центральних областей України»); старшого викладача кафедри «Художній текстиль і моделювання костюма» Авдеєву Л. В. (дипломна робота Третяк Аделіни на тему «Колекція жіночого одягу за мотивами творчості української керсетки»; дипломна робота Лінник Оксани на тему «Колекція верхнього жіночого одягу»); доцента кафедри «Художній текстиль і моделювання костюма» Базак М.І. (дипломна робота Пікуш Івонни (ліжники на тему «Карпатські мотиви»); за представлені до захисту дипломні роботи, проектну графіку та належне оформлення пояснювальних записок до дипломних робіт відповідних спеціалізацій кафедри.

Державна екзаменаційна комісія факультету ДПМ відзначила загальний високий рівень професійної підготовки спеціалістів факультету ДПМ за всіма спеціалізаціями.

Комісія також відзначила орієнтованість випускових кафедр факультету на глибоке вивчення культурно-мистецької спадщини українського народу, інтерпретацію і трансформацію цієї спадщини в сучасні розробки. Голова комісії рекомендує відзначити роботу викладачів-керівників дипломних робіт та дипломників: старшого викладача кафедри «Художній текстиль і моделювання костюма» Сергуніну О.В. (дипломна робота Порхач Варвари на тему «Сучасна колекція одягу за мотивами творчості Анатолія Криволапа»); доцента кафедри «Художній текстиль і моделювання костюма» Дяченко-Забашту Н. М. (дипломна робота Кацалап Юлії на тему «Колекція жіночого сучасного одягу за мотивами українського авангарду»); старшого викладача кафедри «Художній текстиль і моделювання костюма» Погорець-

ку В. А. (дипломна робота Сметаніної Олени на тему «Декоративне панно для сучасного інтер'єру в характері вишивки Наддніпрянщини»); доцента кафедри «Художній текстиль і моделювання костюма» Феоклістову О.В. (дипломна робота Калакури Ольги на тему «Колекція жіночого одягу»; дипломну роботу Левченко Олени на тему «Декоративний настільник в характері вишивки центральних областей України»); старшого викладача кафедри «Художній текстиль і моделювання костюма» Авдеєву Л. В. (дипломна робота Третяк Аделіни на тему «Колекція жіночого одягу за мотивами творчості української керсетки»; дипломна робота Лінник Оксани на тему «Колекція верхнього жіночого одягу»); доцента кафедри «Художній текстиль і моделювання костюма» Базак М.І. (дипломна робота Пікуш Івонни (ліжники на тему «Карпатські мотиви»); за представлені до захисту дипломні роботи, проектну графіку та належне оформлення пояснювальних записок до дипломних робіт відповідних спеціалізацій кафедри.

Лариса САВІНА, декан факультету декоративно-прикладного мистецтва

Кирило Якименко та Ольга Сотрута представили дизайн-проекти нашого Інституту а також музею сучасного мистецтва КДІДПМД ім. Бойчука

ПОРАДУВАЛИ СВОЇХ НАСТАВНИКІВ

До цієї події вони йшли упродовж чотирьох років. Непростим був цей шлях. Все траплялося: і освоєння фундаментальних дисциплін, і радість участі у першій виставці, і деякі непорозуміння та прикросці. Усе як у житті, як у студентському житті.

І ось закінчився він, перший етап, в результаті якого сорок четвертокурсників одержали дипломи ОКР «Бакалавр» спеціалізацій «графічний дизайн», «промисловий дизайн», «дизайн середовища». Серед різноманітних напрямків обраних дипломних тематик, що були представлені на захисті, важливу роль відіграла презентація творчо-педагогічних досягнень керівників та ідейно-креативних пошуків і художніх досягнень дипломників.

Хочу назвати бодай кілька найкращих дипломних робіт студентів факультету дизайну, графічного дизайну і комп'ютерної графіки, які оцінені на «відмінно» з похвалою ДЕКу. Це «Розробка абетки для каліграфії» (керівник В. Я. Чебанік), дипломна робота Тараса Макара (ГД). «Транспорт медично-рятувальної служби на базі шасі серії «Scania P» (керівник М. С. Петровський), диплом

Володимира Чалого (ГД). «Комплексний дизайн острова-парку на р. Рось у м. Біла Церква» (керівник В. К. Сафронів) диплом Дмитра Мазура (ДС).

Відмінні оцінки за свої дипломні роботи отримали також: Анастасія Чернійчук, Катерина Тютяло, Олександр Слюсаренко, Владислав Шевченко, Ольга Бурлій (ГД); Костянтин Григор'єв, Микола Рябчун, Ірина Шпак, Віра Бабаєва (ГД); Тетяна Денисенко, Наталія Гоголева, Вікторія Журибіда, Олеся Цвид, Кирило Якименко, Ольга Сотрута (ДС).

Слід зазначити, що за останні роки викладачі і студенти демонструють високу якість запропонованих на захист дипломних проектів і, безумовно, додали в майстерності. Про це свідчать оцінки: захищалися 40 студентів – результат: 26 осіб отримали «п'ятірки», чотирнадцять чоловік – «четвірки».

Щиро вдячні всім, хто брав участь в організації цього найважливішого заходу в житті та діяльності інституту, членам ДЕКу і, особливо, голові професору В. А. Абізову.

Петро ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, декан факультету дизайну

О. Владимирова з дипломом «Булгаков»

Захищається Влад Шевченко

«КРАЇНА МРІЙ»

Цього року культурна подія літа «Країна мрій» відбулася 20–21 червня у Національному музеї культури і побуту в Пирогові. Етнокультурні заходи «Країни мрій» дванадцять років тому започаткував відомий український музикант і громадський діяч Олег Скрипка.

Студенти-бойчуківці вирішили долучитися до цього дійства. Того дня наш інститут було не впізнати. Величезне біле полотно повністю вкрило подвір'я. Майбутні мистці йшли на рекорд України, розмальовуючи рушник завдовжки 15x50 м (750м²).

Керували цією непростю справою проректор Ірина Міщенко, помічники ректора Василь Андріяшко, Антон Плохой. Студенти повинні були виконати великий обсяг

робіт. Для цього все було готове: відерця з кольоровими фарбами, щітки, пензлі, гумові рукавички, бахіли, щоб поле залишалось чистим.

І ось, на великому білому тлі з'являються перші три червоні квітки. Поступово додавалися інші кольори до рисунка, з ображками якого зв'язали свою творчість учасники. Студенти вчасно завершили роботу. Побачити цей унікальний рушник приїхав Олег Скрипка, який високо оцінив творчість бойчуківців. На святі «Країна мрій» відбувся фестиваль повітряних куль «Монголь-Ф'єрія». Саме такі кулі підняли у повітря наш незвичайний рушник. Це можливість доторкнутися душею до мрії, відчути серцем мистецький світ.

Елеонора ПРОЩАКОВА

Ірина Несен на майстер-класі із студентами

СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

14 травня у КДІДПМД ім. М. Бойчука відбулася науково-практична конференція студентів і молодих дослідників «Мистецтво і сучасний культурний простір». Цього року участь у конференції взяла велика кількість доповідачів. Розпочалася конференція зі вступного слова в.о. ректора Рината Салімова, нагородження студентів та вручення збірників з науковими публікаціями учасників.

Пленарне засідання традиційно відкрилося виступом студентського гурту «Витинанка» та доповіддю Дар'ї Шабленко, яка, визначила загальну атмосферу усєї конференції. Адже розповідала вона про дизайн як інструмент впливу на суспільну свідомість, наводячи як приклад різноманітні проекти (зокрема, і проєкт «Ми пишаємося», участь у якому брали студенти першого курсу нашого інституту), спрямовані на зміни у свідомості людей. Дар'я зачепила такі теми, як байдужість і бездіяльність людей, що хочуть змін, проте не готові щось робити задля них. Але доповідач навести приклади, як можна вирішити цю

проблему, сумлінно виконуючи свою роботу. Проєкт «Ми пишаємося» став прикладом того, як ми, дизайнери, можемо створювати світ, котрий хочемо бачити навколо.

Також у пленарному засіданні брали участь Юлія Лободюченко, Катерина Гончар та Христина-Марія Поп'юк. Ю.Лободюченко розглядала становище та перспективи розвитку сучасного українського предметного дизайну на прикладі роботи дизайн-бюро ODESD2, К. Гончар розповіла про особливості типології витворів українського професійного декоративно-ужиткового мистецтва 1980–2010 рр.

Цьогорічна конференція була особливою також тому, що в цей же день було відкриття меморіальної дошки Олексієві Дурмасенку, студенту нашого інституту, який героїчно загинув у АТО. Це знайшло відгук у серцях студентів, і хоча на відкриття змогли потрапити не всі, ніхто не залишився байдужим. Також під час конференції в інституті відбувся день відкритих дверей, тож абітурієнти також мали можливість послухати наших допові-

дачів і навіть взяли участь у майстер-класах.

На конференції було представлено 5 секцій:

- Мистецька освіта: проблеми збереження традицій і прагнення змін;

- Сучасний дизайн: актуальні питання розвитку;

- Проблеми глобалізації у мистецтві: інтеграція чи втрата самобутності;

- Мистецтво як відображення взаємин людини і суспільства;

- Contemporary art: національні відмінності у світовому контексті.

Багато студентів у своїх доповідях торкалися таких питань, як актуальність сучасного мистецтва й освіти. Цікавою була доповідь Антона Букороса, який розглядав альтернативні освітні технології у сучасному дизайні. Доповідач акцентував увагу на проблемі якості мистецької освіти в Україні та запропонував приклади альтернативних форм професійного навчання, близьких до зарубіжних технологій освіти.

Проте, не зважаючи на множину таких хвилюючих і, безперечно, актуальних нині тем, багато було і тих, хто досліджував загальні тенденції та розвиток сві-

тового мистецтва. Серед них доповідь Дарини Пархоменко, яка наводила приклади ребрендингу міфів. Дарина досліджувала, як герої та символи стародавніх міфів завдяки ідеям дизайнерів перетворилися на логотипи всесвітньовідомих компаній. Дизайнерам нашого інституту ця тема була надзвичайно цікавою, адже вона безпосередньо торкалася нашої майбутньої роботи. Також треба відзначити доповідь Ізабелли Стасюк, яка присвятила її розгляду народної культури, зокрема, взаємозв'язку музичного та ужиткового мистецтва, здійснивши порівняльний аналіз основних особливостей цих проявів народної культури за територіальною приналежністю.

Підсумовуючи, можна сказати, що в порівнянні з осінньою конференцією, у роботі цієї взяла участь значна кількість студентів, особливо радує кількість студентів першого курсу. А головне, ця подія надихнула інших, тож чекаємо на наступні дивовижні доповіді та нових учасників!

Марія КОЗЕНКО,
студентка 1 курсу
факультету дизайну (ПД)

У прекрасну весняну пору, з 27 по 29 квітня, в старовинному культурному центрі України, в місті Полтава відбувся заключний етап олімпіади з образотворчого мистецтва (живопис). Участь в ньому брали студенти з п'яти мистецьких вишів – всього вісімнадцять учасників, а також двадцять три учасники педагогічних ВНЗ (образотворчі факультети) і художніх училищ.

Наш інститут представляла талановита молодь: з першого курсу (кераміка) Анастасія Боярська; з другого курсу (МДМ) Тетяна

ОЛІМПІАДА У ПОЛТАВІ

Царенко; з IV курсу (дерево) Даниїл Данільченко. Свої конкурсні роботи, що склалися з двох завдань – портрет і пейзаж, вони виконали на досить високому рівні. Натурники, які позували для портретів, надзвичайно схожі, цікавий живописний колорит виконаних робіт, їм притаманний глибокий психологізм. Варто відзначити чудові композиції і портретів, і пейзажів, енергійність та, водночас, ліризм написання творів.

Поважна комісія, до якої увійшли знані художники з усєї України, очолювана народним художником України Віктором Ковтуном, відзначила високі досягнення у живописі студентів нашого інституту і присудила Анастасії Боярській почесне четверте місце. Після бурхливого обговорення перше та третє місця посіли представники Харківської державної академії дизайну і мистецтв, друге – Полтавський технічний університет (кафедра образотворчого мистецтва). В порівнянні з нашим інститутом, в усіх цих вишах відводиться набагато більше годин на живопис, у них вистачає часу і на проведення пленеру.

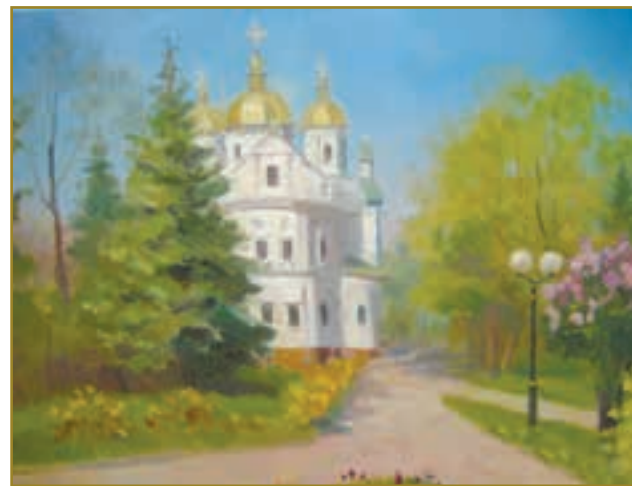
Хочеться відзначити професійний рівень робіт усіх учасників олімпіади, важливість збереження та розвитку нашої класичної української школи, неогічний досвід обміну досягненнями і спілкування.

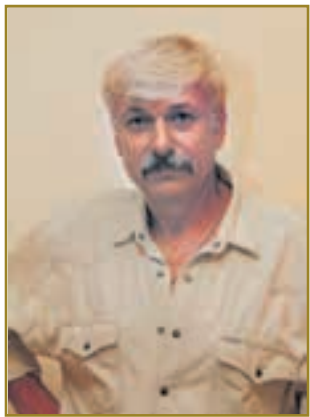
Полтавські художники і викладачі організували

незабутній прийом всім гостям олімпіади, зустрічали тих, хто прибував уночі, розміщували в комфортабельних готелях, організували виставки творів викладачів, цікаві пізнавальні екскурсії та лекторії, святкові обіди. Це відповідальний секретар Інна Гуржій, яка опікувалася нами, професор, заслужений художник України Олександр Левадний, старші викладачі Валерій Голуб, Дмитро Коршунов, викладачі Ніна Чопенко, Олександр Тарасенко. Низький уклін цим прекрасним, доброзичливим людям.

Я, особисто, була вражена красою Полтави з величними монастирями, співучою природою, епічним ландшафтом, щедрістю цього могутнього краю. Олімпіада з живопису надзвичайно збагатила всіх учасників, надала подальшого творчого імпульсу і наповнила відчуттям щастя.

Наталія ПОЛТАВЕЦЬ,
старший викладач
кафедри живопису

У травні відзначив свій 60-річний ювілей провідний співробітник нашого інституту, доцент кафедри живопису Василь Копайгоренко. Він є знаним українським художником, постійним учасником Всеукраїнських і міжнародних виставок та пленерів, автором п'ятнадцяти персональних експозицій. Твори мистця зберігаються в музеях України та зарубіжжя.

60 років. З цієї вершини, коли розумієш життя,

Самобутність таланту живописця

любши його і цінуєш кожну щасливу мить, можна оглянути пройдене та сягнути обрив майбутнього.

...Здобувши ґрунтовну професійну освіту в Київському державному художньому інституті (нині НАОМА) в майстерні станкового живопису народного художника України, професора В. Пузиркова, Василь Копайгоренко активно шукав свій власний шлях у мистецтві. Цьому особливо сприяли поїздки з творчими групами, знайомство з культурами інших народів. Одним із таких доленосних творчих відряджень був міжнародний пленер в Середній Азії у 80-ті роки, після якого живописець Копайгоренко набув рис особливої декоративності, легкості, святковості. Художник випрацював свій власний неповторний стиль.

Відтоді написані відомі цикли творів художника

«Народні свята», «Русалії», «Ню», одержані відзнаки за творчі досягнення, перемоги в конкурсах, в тому числі міжнародних. Його нагороджено орденом «Кирила і Мефодія» Київського патріархату за досягнення на ниві освіти. Мистець отримав перше місце на Міжнародному конкурсі в Голландії за найкраще виконання етикеток для вина. Близько двох десятиліть Василь Копайгоренко входить до творчого об'єднання київських художників «Преподобного Аліпія», яке спирається, першодусім, на українське народне мистецтво з його декоративністю, поетикою і своєрідною пластикою. Разом з тим живописець цієї групи є вільним і авангардовим. Доречно нагадати, що Василь Валентинович – фунда-

тор і багаторічний голова мистецького об'єднання «Світловид». Мистець заявив про себе і в інших галузях мистецтва, зокрема, в ткацтві, створивши ряд гобеленів, в оформленні книг. Так, нещодавно побачила світ поетична збірка відомого українського поета і перекладача Сергія Ткаченка «Під знаком Ярила», який

нині мешкає в США, проілюстрована творами В. Копайгоренка. Книга напрочуд вдала, в ній поезія і живопис рівнозначно співіснують, вигідно доповнюючи одне одного. Вона була високо оцінена в товаристві письменників та художників України й США. Нині книга набуває популярності серед широких кіл громадськості обох країн.

В. Копайгоренко відзначається громадською активністю, багато сил і часу віддає суспільній праці. Він був заступником голови Київської організації Національної спілки художників України, є багаторічним членом правління КОНСХУ, членом живописної секції цієї організації.

Понад десять років віддав мистець викладацькій діяль-

Наші ювіляри

ності в КДІДПМД ім. М. Бойчука, виховавши плеяду молодих художників ужитково-декоративного мистецтва, багато хто з них уже проявив себе в творчості, набувши членства в Національній спілці художників України. Василь Валентинович є автором цікавих статей і публікацій з мистецької тематики, автором навчальних програм і методичних розробок на кафедрі живопису.

В. Копайгоренко перебуває нині в активній творчій формі, користується заслуженою повагою колег, любов'ю студентів. Хочемо побажати йому міцного здоров'я, нових чудових творчих задумів і звершень, щастя й удачі в житті.

Оксана ПОЛТАВЕЦЬ-ГУЙДА,
завідувач кафедри живопису,
заслужений художник України

ТЕМАТИЧНІ МОТИВИ В СУЧАСНІЙ ВИШИВЦІ

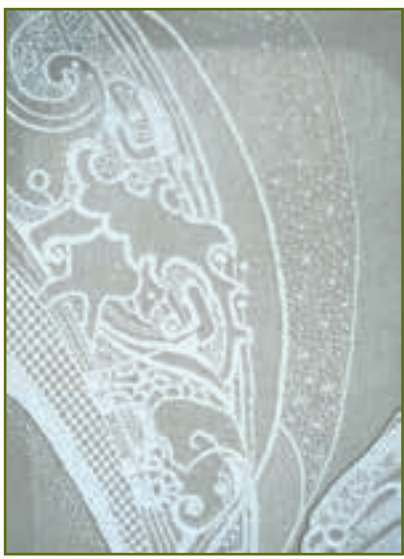
Олександра Муригіна створила жіночі образи ляльок за поемами та баладами літературних творів: «Утоплена», «Сон», «Тополя», «Русалка», «Наймичка». Віртуозно володіючи високими художніми та технологічними професійними можливостями, Олександра втілює бажання філософськи осмислити життя української жінки, її силу і слабкість, ніжність і благородство, символічно підносячи даний образ до вершин епічної виразності. Слід зауважити, що дипломна робота Муригіної є прекрасним прикладом для подальшого розвитку типології та функціонування авторської образної ляльки.

Долучилась до літературної творчості видатного поета і Тягло Тетяна з дипломною роботою «Декоративне панно за мотивами балади Т. Г. Шевченка «Лілея» «Весною процвітала я і цвітом при долині...» (керівник Костюкова В. М.).

Адміністрація Літературно-меморіального будинку-музею Т. Г. Шевченка звернулася з пропозицією: створити декоративне панно за баладою «Лілея» 1846 р. Цей твір для музею є знаковим та має певну історію факсимільного рукопису. Проживаючи влітку 1846 року у цьому будинку, Т. Г. Шевченко написав дві балади «Русалки» та «Лілея» використавши всі легенди та перекази. Може, саме на галявині, поблизу будинку, в цьому садку, біля старих дерев ціла колосил біла лілея, навіюючи ліричні настрої та думки поетові. Автор в дипломній роботі, надихаючись джерелом ліричних балад, створила умовно-узагальнене композиційне зображення антропоморфної фігури. Дипломниця, намагалась синтезувати поетичний образ жінки-квітки, яка перетворилась на чарівну лілею.

По новому за допомогою сучасної графічної мови привертає увагу до української та старослов'янської міфології дипломна робота Сімончук Ірини за темою «Декоративне панно «Русалії» (керівник Жу-

раковська І.В.). Основна композиційно-площинна частина твору заповнена пластичними формами. Фігуративно-абстрактне зображення русалії наповнено символічним змістом, в якому прочитуються мотиви української міфології. М'яка й пластична манера виконання, доповнена спокійною гамою кольорів, стають важливими складовими змістовної дипломної роботи. Сучасне стилізоване вирішення фігуративної композиції збагачено абстрактно-пластичними прийомами побудови. Використання пластичних ліній та фігуративних контурів наближає художній твір до графічного стилю. Цього

досягнуто за допомогою цікавих прийомів синтезованих варіацій вишивки в графіці і навпаки.

Надихаючись ліричною сповіддю Олександра Довженка в унікальній кіноповісті, Фесенко Анна створила декоративне панно «Зачарована Десна» (керівник Феоклістова О.В.). В імпровізованій монументальній композиції декоративного панно Анна відобразила клаптик землі поблизу звислої річки Десни, який є своєрідним зеленим квітковим раєм. У творчій роботі використовуються тонкий колорит, віртуозна композиція, точне відтворення руху ліній річки. Вишукана стилізація та композиційна комбінація рослинних мотивів наводить на вільні роздуми, романтичне світовідчуття та почуття природної чистоти. В худож-

ньому творі використано необмежений арсенал технологічних можливостей, виконаних на високому професійному рівні підготовки. Застосування принципів асиметричної побудови композиції збагачує декоративне панно, доповнюючи його експериментальними пошуками нових засобів виразності.

Збагачення дизайнерських можливостей вишивки у декоруванні сучасних інтер'єрів відчувається в дипломній роботі Школьнікової Ірини, що створює сувенірно-подарунковий асортимент (керівник Костюкова В. М.). Неповторна індивідуальність стилізованих рослинних елементів відтворюється в декоративній скатертині, всі сторони вишитої скатертини оздоблені пишними рослинними орнаментальними смугами. Основний орнамент композиції складається з дивовижних квітів та рясних бутонів і ягід, виконаних за вільним контуром в техніках «рушничкових швів». Автор, вдало використовує білий колір на світло вохристомому тлі тканини, надаючи можливість віднайти нові естетичні ознаки, гармонійно поєднавши вишиту скатертину в сучасному житловому інтер'єрі.

Загалом, захист дипломних робіт освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» продемонстрував, що в кожній творчій роботі дипломники сміливо йшли на імпровізацію та пошуки нових, образних декоративних рішень композиції у вишивальному мистецтві, проявляючи чіткі ознаки збереження української культури. Сповнення сучасних ідей, напрямків та елементів новизни вбачається в роботі сміливого експерименту, тісно пов'язаного у професійній співпраці викладачів та дипломників. Наскільки вдалі ці експерименти покаже час, виховуючи майбутні покоління ХХІ століття на найкращих вишивальних творах, спрямованих на збереження культурної спадщини людства, як джерела для майбутньої творчості.

Валентина КОСТЮКОВА,
доцент кафедри ХТМК,
спеціалізації ХВМК

ПАМ'ЯТЬ СТУКАЄ У СЕРЦЕ

Людмила Євгенівна Жоголь – визначна постать в українському декоративно-прикладному мистецтві, а саме у художньому текстилі. Вона була удостоєна звання народного художника України, обрана академіком Академії архітектури України. Як науковець, кандидат мистецтвознавства, була автором ряду праць з проблем застосування художнього текстилю в інтер'єрах сучасного житла та у громадських спорудах.

Останні шість років свого життя мисткиня присвятила педагогічній роботі в нашому інституті. Кафедра художнього текстилю і моделювання костюма, яку вона очолювала, вважається однією з найбільших, як за чисельністю студентів та викладачів, так і за кількістю спеціалізацій.

Як знана художниця-текстильниця і як педагог Л. Є. Жоголь мала беззаперечний авторитет і повагу в студентів та викладачів кафедри. Завдяки організаторським здібностям Людмила Євгенівна зуміла підготувати та провести ряд виставок студентських та викладацьких робіт в Українському фонді культури, в Центрі української культури та мистецтва на Подолі, у Музеї видатних діячів української культури по вул. Сакаганського м. Києва, у виставковій залі Фонду «Україна» Л. Кучми. Певний резонанс викликала виставка дипломних робіт-рушників у Посольстві України в Москві.

Нещодавно відбулася виставка робіт художниці у виставковій залі нашого інституту, присвячена її пам'яті (40 днів від дня смерті мисткині). На виставці експонувалися гобелени, виконані художницею за останні 10 років. На відкритті виставки були при-

сутні та виступили в.о. ректора Р. М. Салімов, проректор Т. М. Козинець, доктор мистецтвознавства, професор, академік Національної академії мистецтв України Т. В. Кара-Васильєва, мистецтвознавець, заслужений діяч мистецтв України, лауреат Національної премії Т. Г. Шевченка З. А. Чегусова, старший викладач інституту Г. В. Забашта та інші. Виступаючи наголошували на величчю постаті Л. Є. Жоголь, на її значний внесок в українське декоративно-прикладне мистецтво та у вітчизняне мистецтвознавство.

Мотиви зображень у її творах – квіти, трави, плоди, куці, дерева, птахи, метелики в реалістичному

трактуванні. Однак реалістичний малюнок рослинного і тваринного світів не тотожний натуралізму. Авторка з відчуттям художницького такту «смакує» кожну форму, лінію, пляму, прагне максимально точно передати характер обраної квітки, листка, для чого здійснює величезну роботу з відбору та передачі найсуттєвіших рис мотиву. Різні категорії поціновувачів і любителів художнього текстилю по-різному сприймають флоральні гобелени Л. Є. Жоголь, але всіх переконує її щире намагання донести до глядача відчуття нею красу природи.

Людмила Євгенівна у своєму житті вдало поєднувала творчу роботу з організаторською, спрямованою на комплексне виконання замовлень з проектування інтер'єрів та реалізації задумів митців у матеріалі. Особливо плідним виявився результат співпраці архітекторів і художників при оздобленні інтер'єрів готелю «Київ». Як головний художник проекту і автор ряду гобеленів Л. Жоголь домоглася високої якості творів, виконаних у різних техніках (тек-

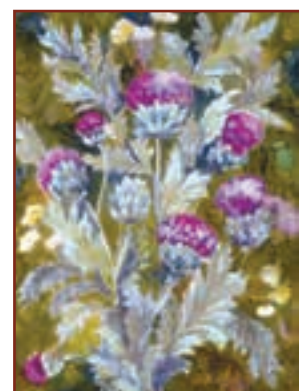
стиль, кераміка, скло), за що отримала Дипломи Академії мистецтв СРСР, Спілки художників і Спілки архітекторів СРСР. Високому рівневі відповідає комплексне оформлення інтер'єрів Будинку кіно в Києві. Текстильні твори (завіси, гобелен, панно, драпірувальні тканини), виконані митцями З. Вишневецькою, О. Владимировою, Б. Любичем, органічно стали окрасою середовища.

Хочеться згадати бодай деякі твори, що експонувалися на багатьох виставках. Це – гобелени «Цвітіння землі» (1980), «Стельмахові роси», «Присвята Катерині Білокур» (1981), «Квітка сонця», «Рідні простори», «Торжество», «Зимовий Київ» (1982), «Озеро в лісі», «Горобина», «Дружба народів» (1983), «Золота нива» (1984).

У гобелені Л. Жоголь «Бережіть природу» (1980) мисткиня вірна своїм творчим принципам, які полягають у достовірній передачі краси земної флори. Вона милується силуетами квіток, трав, дерев, шукає контрастні та нюансні поєднання форм, кольорів, тональних співвідношень. Золотаво-сріблясто-блакитний колорит викликає у глядача стан умиротворення, відчуття радості буття на квітучій землі. Людина повинна жити в гармонії з природою, не порушувати екологічну рівновагу.

Викладачі кафедри, студенти, які вчилися у Людмили Євгенівни, з душевною теплотою згадують час співпраці та навчання у видатного майстра, педагога і на все життя збережуть пам'ять про неї.

Василь АНДРІЯШКО,
в.о. завідувача кафедри ХТМК

МАЙБУТНЄ ХРАМУ МИСТЕЦТВА

ТАК МАЄ БУТИ

Київський державний інститут декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука – це унікальний самобутній заклад, який потребує державної уваги і підтримки. Сьогодні ми переживаємо важливий етап, коли вирішується подальша доля інституту: чи забезпечимо ми його якісний розвиток, чи перебуватимемо й надалі у стані стагнації, довготривалого застою та недорозвиненості.

Українській державі потрібні професійні художники і дизайнери, здатні наповнювати життя середовище конкурентоздатними продуктами національного виробництва. Прийде час, коли світовий ринок зацікавиться українськими товарами, яких зараз катма: знищено національне килимарство, фаянсові, порцелянові, керамічні підприємства, заводи художнього скла, шовкові і текстильні комбінати. Сучасна архітектура майже втратила національний образ. Але так буде не завжди – почнуться зміни. От на цей період наші випускники-фахівці стануть у нагоді. Ми відродимо наше промислове виробництво, допоможемо перетворити Україну на квітучу державу з розвинутою економікою, високим рівнем життя. Але без культури і мистецтва це неможливо. Хочеться поділитися деякими думками з приводу подальшого розвитку нашого мистецького закладу.

● Для реалізації поставлених завдань інституту потрібен ректор-реформатор-ентузіаст, здатний присвятити себе розвитку національного мистецтва.

● Ректор разом з колегами зобов'язаний реформувати КДІДПМД ім. М. Бойчука на Київську державну академію декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука.

● Сьогодні інститут зовні має непривабливий вигляд. Жодного характерного архітектурного силуету. Фасади обшарпані. Це не мистецький ВНЗ, а невизначена будівля незрозумілого призначення.

● З метою розвитку бази інституту необхідно добиватися у держави реконструкції навчальних корпусів, збільшення площі для майстерень шляхом надбудови мансардного поверху по всьому периметру будівель інституту. Силами викладачів і студентів необхідно змінити художньо-архітектурний образ закладу, збагатити фасади та інтер'єри творами мистецтва, що надасть будівлі вигляду Храму мистецтва не лише на вулиці Кіквідзе, а й всього Києва.

● Розробити концептуальний проект перспективної реконструкції інституту для поетапного втілення його в життя.

● Стан гуртожитку потребує ремонту, особли-

во водопостачання та каналізації: прогнилі труби, протікання води, мокрі стіни і жахливий запах грибка. З цим миритися не можна.

● Для збереження кращих дипломних творів випускників і популяриза-

ції досягнень інституту відродити музей, створити електронний реєстр студентських творів за видами та роками випуску, впорядкувати музейну експозицію та фонди, у коридорах влаштувати змінну виставку кращих творів випускників, призначити двох відповідальних осіб на постійній основі з обов'язками охоронців експонатів.

● З метою наближення студентських творів до потреб життя, організувати навчально-виробничу галерею для реалізації сувенірів, виробів ДПМ (з кераміки, металу, дерева, текстилю), живопису та графіки, а також виконання дрібних замовлень у різних матеріалах графічного, промислового та дизайну середовища.

● Реконструювати ангар МДМ, створивши двоповерховий простір.

● Упорядкувати скульптурну майстерню (вирівняти підлогу, застелити технічний лінолеум, встановити стелажі та вентиляцію).

● До керамічної майстерні прокласти силовий кабель, вирівняти підлогу бетонною стяжкою, утеплити технічний блок кераміки, поставити шафу розпису кераміки, облаштувати вентиляцію.

● Облаштувати макетну майстерню промислового дизайну та ін.

● Забезпечити навчальні майстерні підйомними, мольбертами, табулетами, шторами для вікон.

● Застарілу електропроводку замінити на нову, відремонтувати розетки, встановити світильники, закупити обігрівачі для потреб натурників.

● Забезпечувати виконання навчальної програми живою натурою. Не допускати відхилень від виконання

ж у системі інституту у відомих осередках мистецтва: Чернігові, Полтаві, Вінниці. Інститут сприятиме забезпеченню коледжів кадрами викладачів відповідного профілю та навчальними програмами.

● Для налагодження навчальної дисципліни студентів, регулярності відвідання аудиторних занять, посилити відповідальність молоді за пропущені робочі дні.

● Звернутися до МОН

ведено 8 і 10 год. відповідно.

● На погляд фахівців нашого інституту потрібно скоригувати навчальні плани у напрямку збільшення годин з академічної підготовки та фахових дисциплін. Встановити співвідношення між практичними дисциплінами в аудиторіях під керівництвом викладачів – як 22 год., для теоретично-лекційних наук не більш 8 год. на тиждень. Надати студентам можливість працювати в матеріалі у майстернях до 20 год. Віддати перевагу практичній аудиторній роботі з фаху перед теоретичними дисциплінами, які можна самостійно вивчати, маючи підручники та літературу.

● Сьогодні ми готуємо висококласних мистецтвознавців замість професійних художників і дизайнерів. Жоден з художніх ВНЗ не вивчає так досконало історію мистецтва, як у нас. Окрім фахових дисциплін студенти змушені вивчати програму з 30 предметів, і саме вони використали ті години, які потрібні для фахових дисциплін, один

прагнення бути художником.

● У зв'язку з правом інституту рекомендувати викладачів на наукові і почесні звання, поставити за обов'язок ректору підтримувати провідних викладачів-практиків на здобуття звань доцентів, докторів рисунка, живопису, композиції. МОНу цілком можливо запровадити такі звання і зняти протиріччя між наукою мистецтвознавства і педагогічною практикою художника. У мистецтвознавстві і художника різний фах. Один творить мистецтво і навчає практично, а науковець узагальнює і доводить до світогляду студента.

● Ще одна тема: взаємовідносини факультетів дизайну та ДПМ. Вони йдуть паралельними дорогами, які ніяк не перещековуються. Це неправильно! Навчання студента повинно вестися у синтезі мистецтв. Що ми вимагаємо від дизайну середовища, який не бачить у своїх проектах мистецтва кераміки, скульптури, живопису, текстилю, дерева і металу. Повноцінне життя середовища це не стерильний порожній простір із скла і бетону, адже тут живуть і діють люди. Необхідно скоригувати навчальні плани факультетів ДПМ та дизайну, наблизити їх до співпраці.

● При заснуванні КДІДПМД і освяченні його ім'ям великого педагога М. Бойчука, передбачалося використання його педагогічних принципів, проте ніхто про це не дбає. Викладачі навчають олійному живопису, просторовому мисленню, в той час, як напрямок декоративного мистецтва передбачає умовність, знаковість, виразність, кольорову пляму, ритм та стиль, площинність трактовки – все, чим володіли майстри Єгипту, Греції, Візантії, Персії, готики, Ренесансу. Їх забули в наших стінах. А між іншим, професіоналізмові навчаються, працюючи у заданому стилі за методикою М. Бойчука. Сильова трансформація, відчуття матеріалу, все це завдання нашого інституту.

Звичайно, у будь-якого мистця можуть бути свої погляди, свої пропозиції щодо майбутнього нашого закладу. Тож запрошуємо всіх небайдужих висловитися на шпальтах «Мистця».

Володимир ПРЯДКА,
народний художник
України,
академік Національної
академії мистецтв
України,
професор кафедр
рисунка

обов'язкових навчальних програм.

● Надавати матеріали при виконанні дипломних робіт (дерево, глина, бронза, тканина, полотно, фарби, емалі, керамічні фарби тощо).

● Приділити увагу редакційно-видавничому відділу, який окрім газети здатний за умов придбання відповідного поліграфічного обладнання, випускати методичну літературу, залучивши поліграфістів.

● З метою підготовки середньої ланки художньої освіти при КДІДПМД і підвищенні якісного виховання молодого покоління мистців ДПМ і дизайну необхідно відкрити колед-

Україні із роз'ясненням специфіки індивідуального навчання у художній ВНЗ, що вимагає залишити 36-годинний робочий тиждень. Скорочення навчального плану до 30 год. на тиждень призведе до повного занепаду професійного рівня підготовки фахівців ДПМ та дизайну. Як це сталося, що у Косівському інституті декоративно-прикладного мистецтва на рисунок відведено 8 год., на живопис – 10 год., плюс робота у матеріалі, а в нашому закладі рисунок та живопис скорочено до 4 год. Адже коли інститут був технікумом, на академічні фахові дисципліни теж було від-

список цих предметів займає півтори сторінки. Стає зрозумілим, чому за останній час рівень професіоналізму так знизився. У перші роки роботи інституту ми ще брали випускників свого КХПТ і вони демонстрували гідний результат, а коли цей потік скінчився, почали приймати зовсім не підготовлених абітурієнтів, що на тлі скорочення годин з фаху відіграє фатальну роль. Ця молодь не розуміє навіть того, куди вона прийшла вчитися. Звідси незацікавленість, невідвідування занять, перевантаження. Тож не дивно, що багато студентів полишають інститут і йдуть в НАОМА, де можуть задовольнити

У ЖИТТІ, ЯК НА ДОВГІЙ НИВІ

Наші ювіляри

В одній із центральних мистецьких галерей Києва «Глобус» наприкінці травня відкрилася виставка живописних творів В'ячеслава Івановича Лубенського, професора кафедри живопису нашого інституту, присвячена 75-річчю від дня народження. На ній широко представлені роботи художника різних років, здебільшого в жанрі пейзажу і портрета.

Одразу привертає увагу живописне обдарування автора, що особливо яскраво позначається в його пейзажних роботах, виконаних з натури на його улюбленій Миргородщині. В. Лубенський з великою любов'ю і майстерністю передає тонкі та складні стани природи – осінній ліс, зимові сутінки, ранішній туман, тихі плеса Ворскли з віддзеркаленнями церков, квітучі сонячні луки... Є в експозиції і величні схилю

Києва з могутнім Дніпром, пейзажі Лаври і Софії, Видубицького монастиря, відображені мотиви творчих поїздок на Курільські острови та ін.

В усіх роботах відчувається захоплення автора виразністю мотиву, безкінечним розміттям і красою природи.

Написано також ряд «селянських натюрмортів», нехитрого побуту простих трударів Полтавщини – плетені кошики, глечики, миски, яблука і картопля, пухкі з молоком хліби й рушники. Під стать цим натюрмортам серія селянських хат з протоптаними стежками-дорогами до них, інтер'єрів – і все це живописно-декоративно, з відбором, зі щасливою любов'ю до української землі.

В. Лубенський постійно звертається до портретного жанру, до жанру «ню». Особливо захоплює його зображення дівчат і жінок на природі. Написані ним також вагомі портрети велетів світової культури Тараса Шевченка, Льва Толстого, Святослава Реріха. Виділяються в експозиції два варіанти портрета нашого сучасника народного артиста України, співака В. Гришка, творчістю якого захоплюється автор, і над якими він працював декілька років.

До відкриття виставки було видано змістовний каталог живописних творів В. Лубенського, а також його графічних робіт, рисунків, методологічних розробок. Адже мистець віддав педагогіці десятки літ свого життя, має власну вивірену на практиці систему викладання. Художник і педагог пройшов склад-

ний творчий шлях невпинної пошуку і невтомної праці. Закінчивши архітектурний факультет Київського інженерно-будівельного інституту, захистивши кандидатську дисертацію в Московському вищому художньому училищі (б. Строганівському), В. Лубенський відчув нестримний потяг до образотворчого мистецтва. Він відвідував вільним слухачем заняття в Київському держав-

ному художньому інституті (проф. І. Красний, проф. А. Кривонос), а згодом вчиться на вищих творчих курсах Академії мистецтв СРСР у академіка живопису С. Григор'єва. Він завідував науково-методичною лабораторією рисунка в КДХІ, працював викладачем на тій же кафедрі.

Після знайомства з відомим Санкт-Петербурзьким художником і викладачем, професором А. Корольовим, В. Лубенський захоплюється академічним рисунком, методикою викладання, відкриває приватну академію рисунка ім. професора Корольова при Будинку архітекторів України. З 2009 року В'ячеслав Іванович працює на посаді професора КДІДПМД ім. М. Бойчука. Він продовжує вдосконалювати свою систему викладання, активно працює як художник,

багато виставляється. В'ячеслав Іванович молододоглядає, завжди підтягнутий, енергійний, секретом своєї фізичної форми вважає систематичне заняття бігом, моржуванням. В. Лубенський є автором численних наукових статей і публікацій. Нині він закінчує роботу над науковою працею свого життя – підручником з рисунка за унікальною авторською методикою. Ми вітаємо ювіляра з радісними і потужними подіями у його житті, бажаємо міцного здоров'я, довголіття і подальших творчих звершень.

Оксана ПОЛТАВЕЦЬ-ГУЙДА,
завідувач кафедри живопису,
заслужений художник України

МАЙСТЕР-КЛАС У ГДАНЬСЬКУ

27 травня в інституті відбулася зустріч студентів кафедри промислового дизайну з представниками проектів Дизайн та Східне партнерство Інституту Адама Міцкевича (Варшава, Польща) пані Іриною Ковальчук та паном Павлом Поморським.

Гості спілкувалися зі студентами і представляли новий проект. В його рамках планується проведення майстер-класу з дизайну для групи польських та українських студентів на тему: «Обсервації простору в масштабі мікро- і макро-». По закінченні студенти мають запропонувати свої власні розробки, що будуть реалізовані на місці проведення майстер-класу.

Передбачається, що нові об'єкти вписуватимуться у краєвид, виконуватимуть свої функції та спрямовуватимуть на обережне ставлення до природи, її охорони. Учасниками спільного проекту будуть студенти з українських та польських вищих навчальних закладів – спеціальність промисловий (індустріальний, предметний) дизайн. Дата проекту з 6 по 13 липня 2015 року під час проведення Днів дизайну у Гдині «Gdynia Design Days». Ідея, методика та проведення належить всесвітньовідомій польській дизайнерській компанії Malafog.

Місце проведення: майстерня Malafog в Межешинс біля Гданська.

Від інституту Бойчука у заході братиме участь студент спеціалізації ПД Віталій Мірошніченко. Кошти на участь у проекті та дорожні витрати надає Інститут Адама Міцкевича.

Ярослава ПОДУНАЙ

МЕТОДИЧНА ВИСТАВКА МИКОЛИ ЛИХОШВИ

У травні 2015 року у виставковій залі інституту експонувалася незвична виставка методичних розробок, які допомагають студентам краще виконувати завдання з рисунка та живопису, пояснюючи ті чи інші етапи роботи. Автором цих методичних матеріалів став один з найдосвідченіших викладачів закладу – Микола ЛИХОШВА. Тож наводимо власні спогади та коментарі педагога до виставки.

Коли мене 1968 року прийняли на роботу до Київського художньо-промислового технікуму викладачем рисунка та живопису, відразу ж приступив до обладнання аудиторії наочними таблицями. Директор технікуму Гаррі Гладиренко, відвідавши оздоблену майстерню, гідно оцінив таку роботу і призначив мене завідувачем кабінету живопису.

Хотілося якнайшвидше змінити щось на краще, тож працював енергійно, прагнув розмістити у невеликій аудиторії все необхідне. Тому, окрім подіумів для академічних постановок з натури, були зроблені подіум-касети, в які компактно ставились

планшети для рисунка або живопису. Кожна ячейка для планшета мала номер, такий самий номер ставився і на планшети.

Довелось навіть особисто конструювати та закріплювати електричні прилади для освітлення постановок, власноруч виготовляти стільнички-підставки для матеріалів (води, фарб, олівців, паперу). Вони за конструкцією складалися і ставилися кожен у власну ячейку касетної тумбочки, що дозволяло не загромождувати стільцями аудиторію.

Стіни внизу по периметру аудиторії були закриті планшетами, які захищали їх від пошкодження рухомими предметами.

Можливо, варто було б і нині спорудити щось подібне, аби аудиторії стали зручнішими для занять студентів.

У 2015 році вирішив влаштувати виставку методичних робіт та розробок, які дозволяють зробити процес викладання активнішим та продуктивним.

Задля цього підготував для експонування виконані протягом багатьох років розробки з рисунка та живопису.

ГЛИБИННИЙ ЗМІСТ МОНУМЕНТАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

Відкриття виставки

Чудова виставка творів монументально-декоративного мистецтва випускників різних років кафедри МДМ із фондів нашого музею справила непересічне враження на студентів і викладачів. Ця подія, присвячена 25-річчю кафедри, дає можливість подумки повернутися в далекі 80-ті й 90-ті роки, коли громадськість Київського художньо-промислового технікуму виступила за утворення відділення ДПМ. Кабмін та інші структури дозволили зробити набір студентів на нову спеціалізацію. Основною тезою був розвиток українських народних традицій та підготовка кадрів кваліфікованих знавців етнокультури та етнодизайну.

Тож йшлося про чотири спеціалізації: текстиль, кераміка, дерево, художній розпис.

Кафедра «художнього розпису» формувалася поступово. Програми фахових дисциплін узгоджувалися з іншими вузами профільного напрямку і розроблялися безпосередньо її викладачами.

Пригадується 1994 рік – перший захист дипломних робіт в КХПТ, відділення «художній розпис». Теми дипломів різні: від монументальних творів для архітектури до іконопису – єдиний критерій – це українська традиція. З першого курсу студенти копіювали твори відомих мистців народного мистецтва та живопису минулих часів, відомих з історії українського малярства.

Це була школа «пробудження» генезису нації – багато що вдавалося і не вдавалося. Бо пояснити основну тезу – українська культура є і вона самодостатня, на той час було важливо. Та культура, що називається «примітив» або «наїв» насправді – форма буття земного та космічного і це була і є непереможна чистота творчості, яку ми зараз намагаємось вловити і пояснити молодим, але час – теж категорія. Захист дипломного проекту найвідповідальніший момент у житті студента, а також перевірка роботи керівника на якість його можливостей піднести студента до рівня колеги. Іпостась керівника дипломного проекту достатньо багатогранна – чому? Тому, що кожен керівник сам є художником, а особиста позиція сприйняття світу керівника не повинна впливати на творчу позицію молодого автора.

Дипломи студентів перших випусків, всі як один, оберта-

Закінчення на ст.6

На захисті у 1994 р. Це вже історія

лись навколо етнокультурного та історичного поля держави Україна та попередніх геооб'єднань, які були на теренах нашої території, де ми жили в минулі часи, і де живемо нині.

У 2000 році в основу педагогічної діяльності закладався принцип синтезу сучасного мистецтва із культурним надбанням попередніх історичних епох. До 90-х років ім'я Михайла Бойчука в художніх колах вимовлялося пошепки, а коли когось називали «бойчукістом», це було попередження. Але прийшов зоряний час нашої кафедри МДМ у 1999 році, коли технікум було перейменовано на Київський державний інститут декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука. Проте рівно за місяць по тому було знищено дипломну роботу нашого студента Євгена Сандули, присвячену Іванові Мазелі, яка була написана олією на стіні 21-ї аудиторії.

Основою методичної роботи із студентами на кафедрі МДМ стало напрацювання майстерності через копіювання творів українського історичного живопису та іконопису, а також молодь намагалась копіювати шедеври світового мистецтва. З'явилися перші спроби працювати в архітектурі.

Декоративно-прикладне мистецтво це «дорога», на якій дозволялась вільна інтерпретація форми, особливо автентичного українського народного мистецтва. Починали від натюрморту і поступово переходили до трансформації фігури. Одним із найбільш вдалих завдань була творча інтерпретація народної картини «Козак Мамай».

Кафедра МДМ у 2000-му році представила першу виставку студентських робіт, на якій експонувалося понад сто робіт на тему картини «Козак Мамай». Вільна інтерпретація тематики, різноманітність пластичних прийомів, мова декоративних трансформацій кольору та форми давали прекрасні результати – виставку було прийнято з похвалою. Для кафедри МДМ це був колосальний прорив. Метод копіювання, який ми вже мали на озброєнні, відтепер був підкріплений методом «від рисовок» М. Бойчука і став стратегічним принципом у роботі викладачів, основою як практичних так і методичних розробок, нових завдань з композиції та роботи в матеріалі.

Під знаком Ярила

Нещодавно у Спільці письменників України було презентовано шановній громадськості книгу «Під знаком Ярила» (Київ: Бізнесполіграф, 2014), авторами якої є знайомий український художник, доцент кафедри живопису Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука Василь Копайгоренко і поет, перекладач, літературознавець Сергій Ткаченко. Особливістю видання є те, що проект презентує творчі паралелі і ментальні світи, заглиблені в прадавнє українське коріння, які об'єднує насамперед Віра, Надія і Любов, що й визначили тематичну

структуру книги.

Автори провели своєрідний трансмедійний діалог у часі і просторі на рівні підсвідомого і національних архетипів. Такою спільною творчою домінантою вони побачили міфічну постать Бога рідного краю, родючості, весняного сонця і любові Ярила. Духовна заглибленість у національне коріння, патріотизм і любов до України і стали чинниками, що об'єднали двох митців. Як зазначено в анотації до книги, «поєднання язичницьких і християнських ідеологем не є контрверсійним чи випадковим: воно символізує тяглість української духовної традиції, окремі теми якої звучать у поетичній творчості першого і малярській творчості другого з авторів цієї книги, взаємодіючи і перегукуючись між собою».

Добре слово про книгу сказали письменники, поети Микола Славинський, Олександр Гордон, Владислав Таранюк, Тетяна Добко, перекладачі Всеволод Ткаченко, Олена О'Лір та ін. Художник Володимир Гарбуз висвітлює особливості образотворчого мистецтва Василя Копайгоренка. Мистецтво-

знавець, директор галереї «АВС-арт», головний редактор журналу «Артанія» Алла Маричевська наголосила на його яскравій творчій манері, вмінні воскресити архаїку: «Він маневрує десь між побутом та ідеалом, живою натурою і міфом, між реальними подіями і відмовою від реальності, цноту й еротикою»...

У вступному слові «Живопис – це поезія в кольорі» Василь Копайгоренко розповідає про духовну спорідненість зі співавтором. Незважаючи на далекі відстані (понад 20 років Сергій Ткаченко працював в секретаріаті ООН в Нью-Йорку), різні життєві стежки, вони перетнулися на одній шляхетній дорозі – служіння Україні, своєму народові.

Самостійне наукове значення має післяслово Сергія Ткаченка «Поезія і живопис: діалог на рівні архетипів», у якій він аналізує поезію і живопис в історичній ретроспективі та перспективі, наводить цікаві приклади живопису як ілюстрації поетичних творів і поезії як тлумачення живописних творів. Це новаторське дослідження цікаве насамперед творчим самоаналізом, що потребу-

вало від дописувача не лише глибокої ерудиції, а й сили духу. Сергій Ткаченко проводить діалог Поета і Художника на рівні архетипів, відшукує спорідненість думок, схожість тем і сюжетів, персонажів, зовнішньої атрибутики, емоційного ряду, виявляє паралелі, взаємодоповнюючі риси і деталі, які надають нового смислового значення і власній поезії, і нового прочитання або іншого бачення малярським творам Василя Копайгоренка.

Важливим є його висновок про те, що вірші і картина створюють нову смислову цілість, якщо їх розглядати поруч, як до прикладу вірш «Самарський собор» і картину «Гончар». Не випадково, що герої їхніх творів (Козак Мамай, Гончар, Русалка, Мавка тощо) здаються близькими не лише за формальними ознаками, а й близькі ментальність і світогляд авторів, що й визначає врешті тематичну спорідненість їхньої творчої окриленості. Їм віриш, адже «поезія народжується з мислі», «поезія народжується з музики»...

Можна погоджуватися, чи не погоджуватися з тими паралелями, які С. Ткаченко проводить, аналізуючи власні вірші і картини В. Копайгоренка. Зрозуміло, що і вірші, і картини жити-

муть своїм життям поза книгу, і кожний віднайде у них щось своє, але оригінальний сам творчий самоаналіз і підхід до осмислення творчого пориву, що багато років залишається загадкою, як для митців, науковців, так й для читачів і глядачів. Для мене й досі є секретом, як можна картину, яку я

творчість Василя Копайгоренка. Разом з тим, така творча співдружність стверджує світоглядні орієнтири, в основі яких – взаємоповага і взаєморозуміння. Це й дає змогу, будуючи власний світ, відкривати нові культурологічні обрії і для читача.

Безперечно, творчий діалог двох побратимів по духу вдався, що й наводить на думку про єднання поезії та образотворчого мистецтва:

Що спільного у Слові і Мистецтві? – Любов, Надія, Віра і снага, Поезія – це птаха легкокрила, Мистецтво – її крила й висота.

Тетяна ДОБКО

Глибинний зміст монументального мистецтва

Водночас найбільшим поступом уперед було відкриття відділення «сакрального живопису». До творчої майстерності долучилися прекрасні фахівці історії церкви, основ сакрального мистецтва, іконопису (живопис – С. Одайник, рисунок – В. Прядка). Шість років натхненної роботи показали результат. Було напрацьовано високу якість дипломних робіт «бакалавр» і «спеціаліст». Шість студентів виконали цілий іконостас – 13 ікон для церкви Різдва Богородиці в Полтавській області. Інститут має якісну збірку іконопису.

У 2005 році кафедра презентувала виставку сакрального мистецтва в Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського. За роки навчання студенти сакрального відділення виконали багато робіт у конкретних об'єктах,

Закінчення. Початок на ст.5

як в Києві, так і в інших містах держави.

Захист дипломних проектів відділення «сакрального мистецтва» завжди викликав зацікавленість в колах священнослужителів, тому що потреба в фахівцях вправних в іконописі та розписах храмів залишається і дотепер нагальною. Майже всі випускники відділення працюють за фахом.

І ще одна дуже важлива сторінка в історії нашої кафедри – це 1995-2004 роки, коли за згодою з Українським товариством глухих було прийнято відділення «художній розпис» шість студентів з вадами слуху.

Це був експеримент, і ми підготували студентів з обмеженими фізичними можливостями. Ця сторінка нашої роботи особлива ще й тому, що всі методи, якими користувалися до того, не підходили. Був перекладач-сурдолог, але

це не допомагало стовідсотково. Доводилось під час навчання вигадувати інші прийоми спілкування, інколи і вчити мову жестів. Молодь одержала хорошу підготовку, й посівши гідні позиції в житті, нині працює за фахом.

Особливе місце в загальних тенденціях нашого інституту повинно займати питання не лише фахової підготовки, а й виховання громадянина, або принаймні, людини з громадянською позицією.

Сьогоднішні студенти, виконуючи диплом, майже повністю відходять від роботи в архітектурі і занурюються у власні емоції – у внутрішній світ своєї особи. Можливо, це соціальний концепт або часовий – можливо, кожен із них замислювався над філософськими питаннями світобудови, щоб пізнати, в чому полягає його особисте призначення в світі. Але для того, щоб відкрити свою суть, свій зміст життя, потрібно неодмінно звертатись до минулого, а головне – із проникненням у його глибинний зміст.

Ретроспективна виставка продемонструвала високий потенціал кафедри, але це далеко не всі дипломні роботи, які варті того, щоб їх подивився широкий загал глядачів і поціновувачів декоративно-монументального та сакрального мистецтва. У найближчих планах викладачів і студентів кафедри МДМ велика виставка в одному з престижних виставкових залів Києва, що відбудеться на початку осені.

Олена ВЛАДИМИРОВА,
заслужений діяч
мистецтв України

У VIP-зоні КиївЕкспоПлази відбулося святкове нагородження переможців Всеукраїнського конкурсу на кращий ювелірний дизайн. Серед усього розмаїття ескізів, а їх було 120, журі обрало найоригінальніші та найсильніші роботи, які вражають своїми ідеями, глибоким сенсом.

Ця подія не оминула і студентів нашого інституту, які уже вкотре беруть участь у ЮвелірЕкспо та одержують перемоги як у молодіжній, так і в професійній категоріях. Переможцями у професійній категорії стали випускники Марія Усіченко (ескіз гарнітуру «Грайливе каміння») та Валерія Терзіогло (ескіз браслета-трансформера «Лелеки»). У молодіжній категорії перемогли Павло

ЮвелірЕкспо 2015

Авдєєв (ескіз колье «Бука»), Володимир Чалий (ескіз набору прикрас «Дух дощу»), а лауреатами стали Тетяна Луценко, Марина Король, Анна Яременко, Тамара Коваль та Олеся Цах. Завдяки вмі-

лому керівництву та високим вимогам викладача Андрія Вікторовича Кулигіна студенти наполегливо працюють та вдосконалюються, відточуючи мистецькі та технологічні грані свого фаху.

З ПЕРЕМОГОЮ, ДІВЧАТА!

Вперше за весь час співпраці між Київським державним інститутом декоративно-прикладного мистец-

тва і дизайну імені Михайла Бойчука і Норвезьким коледжем Телемарк наші колишні студентки захисти-

ли свої магістерські дипломи на вищій бал – «А».

Випускниці європейського вишу – Лада Полтавська, Оксана Стельмах і Дар'я Риндак не лише блискуче захистили дипломи, а й продемонстрували високий рівень фахової підготовки, який вони отримали в стінах рідного інституту.

Крім високих оцінок, дівчата одержали й інші відзнаки. Дар'я Риндак замовили статтю у фаховому журналі й декілька ювелірних прикрас з дипломної колекції. Лада Полтавська одержала рекомендацію на навчання в докторантурі.

